

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 23 september 2025
ZAAKNUMMER 1874086
BEHANDELD DOOR Rowan Okcuoglu
TELEFOON +31356291193
UW KENMERK
BIJLAGEN
BETREFT Beantwoording vragen Art. 42 van fractie CU inzake
Thuiszitters

Geachte raadsleden,

Op 2 september 2025 heeft de fractie ChristenUnie vragen (hieronder cursief) gesteld op basis van artikel 42 van het Reglement van Orde over thuiszitters. In deze brief worden deze vragen beantwoord.

1. *Wanneer worden de cijfers bij het RBL gepubliceerd over hoeveel kinderen er thuis gezeten hebben in Hilversum in het basisonderwijs en middelbaar onderwijs in het schooljaar 2024-2025?*
In Hilversum wordt elk jaar medio januari het aantal thuiszitters in het basis- en middelbaar onderwijs bekendgemaakt. Deze cijfers verschijnen in het jaarverslag van het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). Voor een betrouwbare rapportage wacht het RBL altijd op de officiële tellingen vanuit het ministerie van OCW, die pas beschikbaar zijn op 28 oktober. Vanaf dat moment worden de jaarcijfers opgesteld. In de periode van oktober tot en met januari worden de gegevens geanalyseerd en wordt de ambtelijke en bestuurlijke route doorlopen. Zo ontstaat een zorgvuldig samengesteld overzicht.
2. *In het jaarverslag van het RBL staat benoemd dat er steeds vaker preventieve acties worden ingezet om schooluitval te voorkomen. Kunt u toelichting geven welke preventieve acties er zijn, naast de inzet van een preventief spreekuur?*
Het voorkomen van schooluitval is een taak waar meerdere instanties zich hard voor maken. Om preventief te kunnen werken is het RBL afhankelijk van het verzuimbeleid van scholen en de wijze waarop dit wordt uitgevoerd. Dit is een onderwerp wat doorlopend aandacht krijgt. Het preventieve spreekuur wordt sinds vorig schooljaar ingezet en pakt het verzuim bij de bron aan. Over de spreekuren krijgen wij nu al signalen dat deze laagdrempelige benadering helpt bij de verzuimaanpak op Hilversumse scholen. Het RBL zet hiernaast meer acties in om te voorkomen dat kinderen verzuimen of dat hun verzuim verergert. Bijvoorbeeld:
 - Zorgvuldige registratie van aanwezigheid en afwezigheid

Door de registratie op orde te hebben komt verzuim en mogelijke problematische ontwikkelingen daarin bijtijds in zicht. Daardoor worden de nodige preventieve acties vroeg uitgevoerd en hebben zij meer effect. Het RBL wijst scholen op het belang van deze goede registratie. Leerplichtambtenaren spreken scholen daarop aan en ondersteunen waar nodig.

- Vroegtijdige signalering

Er gelden vaste frequenties en termijnen waarop scholen een signaal afgeven over zorgwekkend verzuim aan een leerplichtambtenaar van het RBL. Zo wordt ook al een signaal afgeven nog vóór de wettelijke verplichte grens van 16 uur ongeoorloofd verzuim in vier weken tijd.

Toezicht op het ziekteverzuim behoort niet tot de taken van het RBL. Om toch grip te krijgen op het totale verzuim van een kind en om scholen te helpen heeft RBL samen met de meeste vo-scholen in Hilversum en de regio preventieve verzuimspreekuren opgezet. Jongeren met beginnend verzuim worden hier door de leerplichtambtenaar en de jeugdverpleegkundige samen 'gezien'. Door deze samenwerking kan er vroegtijdig gesignaleerd worden, worden scholen gestimuleerd om hun verzuimregistratie op orde te houden en hoeft de jongere niet doorverwezen te worden als er een onderliggende medische oorzaak is van het verzuim.

- Verzuimgesprekken

De school neemt in de regel eerst zelf contact op met een leerling en/of de ouders bij zorgwekkend verzuim. Zij bespreken de oorzaak, gaan zo nodig het goede gesprek aan over het belang van aanwezigheid op school, en kijken hoe zij de leerling en ouders het beste kunnen helpen. Deze gesprekken dienen om het verzuim te stoppen en worden zo nodig ook gevoerd door leerplichtambtenaren. Als het nodig is verwijzen zij door naar de jeugdhulpverlening of wordt een (Halt) proces-verbaal opgemaakt.

- Regelmatig overleg

Leerplichtambtenaren voeren regelmatig gesprekken met scholen over hun verzuimbeleid en de situatie bij hen op school. Zij geven daarbij advies en helpen de school het verzuim te minimaliseren. Daarnaast organiseren leerplichtambtenaren multidisciplinaire overleggen met school, jeugdhulpverlening, samenwerkingsverbanden en andere betrokkenen, of sluiten ze daarbij aan.

3. *Welke taken zijn belegd bij bijvoorbeeld gemeente, bij de school(arts) en de begeleidende partijen? Wie houdt de regie?*

De leerplichtambtenaren hebben de regie bij een ontvangen melding over zorgwekkend schoolverzuim. Het RBL voert namens de gemeente de toezichthoudende taak op de leerplichtwet uit en is in gesprek met de scholen, het samenwerkingsverband en de jeugdgezondheidszorg. Bij een ontvangen verzuimmelding van de school wordt een verzuimonderzoek uitgevoerd. Zij beslissen welke begeleiding er nodig is en desnoods welke maatregelen worden opgelegd. Daarop coördineren zij de inzet van ketenpartners, waaronder ook de schoolarts en andere begeleidende partijen. Schoolartsen maken altijd de medische beoordeling bij overmatig frequent of langdurig ziekteverzuim. Ook adviseren zij vanuit hun expertise over mogelijke oplossingen voor het missen van school.

4. *Is er een verschil tussen de officiële meldingen van thuiszitters (zoals gepubliceerd in het jaarverslag van het RBL) en de meldingen die door scholen in de leerlingenadministratie worden verwerkt? Zo ja: wat doet de gemeente Hilversum om in het contact met scholen hier inzicht in te krijgen en afspraken over te maken?*

Scholen registreren ook kort verzuim, maar dit gaat niet automatisch naar het RBL. Alleen als een leerling langer dan vier weken thuiszit, moet dit worden gemeld. Omdat scholen dit niet altijd doen of alleen ziekteverzuim registreren, zijn niet alle thuiszitters in beeld.

Meldingen lopen nu via verschillende kanalen, waardoor overzicht ontbreekt. Daarom is er een structureel thuiszittersoverleg met het samenwerkingsverband passend onderwijs, naast de gesprekken die leerplichtambtenaren met scholen voeren.

Het RBL heeft een projectleider aangesteld om een integrale aanpak schoolverzuim te ontwikkelen. Zo worden rollen en verantwoordelijkheden duidelijker en wordt tijdig melden makkelijker voor scholen.

5. *In het jaarverslag van het RBL wordt benoemd wat de redenen zijn van uitval van leerlingen. Een categorie is 'reden onbekend'. Welke redenen kunnen hier aan ten grondslag liggen? Zijn de redenen bij de gemeente bekend?*

Deze categorie kan om meerdere redenen zijn geselecteerd. Zo krijgen wij signalen dat het hier bijvoorbeeld kan gaan om psychische klachten die buiten medische diagnose vallen, zoals sociale angst en overprikkeling. Ook kan het onderwijsaanbod niet matchen met de behoeften van een kind, of wordt het kind sociaal uitgesloten op school. Soms is de situatie zo complex dat niet één duidelijke reden kan worden gegeven. Ook dan kan het zijn dat 'reden onbekend' wordt gebruikt.

6. *Hoe ziet het traject er uit voor de kinderen die uitvallen?*

Omdat uitval een zeer breed begrip is gaan wij hier vanwege de context ervan uit dat deze vraag gaat over kinderen die structureel uitvallen, ook wel thuiszitters genoemd. Wanneer een kind thuis komt te zitten wordt er samen met alle betrokkenen gekeken naar de hulp en ondersteuning die geboden moet worden. Denk daarbij aan de jongere zelf, ouders of verzorgers, school, het samenwerkingsverband, jeugdhulp, psychiatrie, JGZ, Veilig thuis, etc.

In de meeste gevallen geldt dat kinderen niet daadwerkelijk alleen thuiszitten. Zij volgen vrijwel altijd een voor hen passend traject om hen weer in ontwikkeling te krijgen en houden. Dit is vaak maatwerk gericht op (psychiatrische) ondersteuning, tijdelijke plaatsing in beschermde of kleinschalige onderwijssetting, individuele training en begeleiding, oriëntatie op vervolgonderwijs of werk, en gefaseerde opbouw van aanwezigheid op school. In een aantal gevallen is zorg voorliggend en is er minimaal sprake van onderwijs. In andere casussen wordt er gezocht op welke wijze het onderwijs zoveel mogelijk kan aansluiten bij de hulp en ondersteuning die voor de kinderen kan worden ingezet.

Alle hierboven genoemde organisaties zetten zich in Hilversum met grote betrokkenheid in om schooluitval te voorkomen en thuiszittende leerlingen te ondersteunen. De samenwerking tussen onderwijs, leerplicht en andere partners verloopt constructief en effectief. Dat komt voort uit regelmatig overleg, een gezamenlijk uitgevoerde verzuimaanpak en samenwerkingsafspraken. Deze inzet verdient erkenning en vormt een belangrijke basis voor verdere verbetering van de aanpak.

7. *Welke partijen zijn bij het traject betrokken in de aanpak van schooluitval?*

De school en ouders zijn ten alle tijden sleutelfiguren in de aanpak van schooluitval. Daarnaast speelt het betreffende Samenwerkingsverband Passend Onderwijs een rol bij het vinden en bieden van de juiste begeleiding. In het geval van ziekte of zorgvraag is ook een jeugdarts betrokken. Als de ouders er niet uitkomen met de school en het samenwerkingsverband kunnen ook de onderwijsconsulenten betrokken worden om een oplossing en passende plek te zoeken.

8. *Is het voor ouders/verzorgers duidelijk welke zorg, dagbesteding en begeleiding beschikbaar is voor het kind?*

Aangezien de hulp aan een kind met schooluitval altijd wordt aangepast aan de behoefte en situatie van het kind is er geen vaste aanpak. Wel worden de mogelijkheden en passende route altijd bij het starten van een hulptraject genoemd en bijgesteld waar nodig. Dit wordt altijd met de ouders/verzorgers besproken. Bovendien is de primaire taak om de jongere te helpen. In

enkele gevallen is het nodig dat het kind eerst rust krijgt en even weinig of geen onderwijs volgt. Maar in de meeste gevallen zien we het liefst dat het kind zo snel mogelijk terugkrijgen in het onderwijs. Dat is ook waar de aanpak en begeleiding zicht voornamelijk op richt.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top